

PGD in AYSc Semester-2 Examination

AY 201 Core

Health Science

April-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

(૨) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧. ચેતનાનો અર્થ આપી તેનીમાનસિક સ્વાસ્થ્યમાં ભૂમિકા સમજાવો.

14

અથવા

પ્રાર્થનાના પ્રકાર જણાવી તેનું ઔચિત્ય સમજાવો.

૨. માનવજીવનના સંઘર્ષના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત આપો.

14

અથવા

સહજપ્રવૃત્તિ અને લાગણીનો રચનાત્મક ઉધ્યોગ સમજાવો.

૩. માનસિક સ્વાસ્થ્યની પરિભાષા આપી તેની લાક્ષણિકતા જણાવો.

14

અથવા

“ધ્યાન” નો માનસિક સ્વાસ્થ્યમાં ફાળો સમજાવો.

૪. યોગિક ચિકિત્સાના સિદ્ધાંતો સમજાવી “અમ્લપિત્ત” ચિકિત્સા દર્શાવો.

14

અથવા

“પંચકોષ” મીમાંસા ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

૫. નીચેનામથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.

14

(૧) મનની વ્યાખ્યા આપો.

(૨) પંચકલેશના નામ જણાવો.

(૩) અપાન પ્રાણનું કાર્ય કયું છે?

(૪) અગ્નિત્વ ધરાવનાર ચક્રનું નામ જણાવો.

(૫) મુલાધારચક્ર કયા રંગનું હોય છે?

(૬) સ્વાસ્થ્ય શું છે?

(૭) રોગ શું છે?

(૮) આત્મમુલ્યાંકન (self evolution) સમજાવો.

(૯) ષડ્કર્મના નામ જણાવો.

(૧૦) વાતરક્તના કારણો કયા કયા છે?

P.T.O

NIG - 2
P.G DIPLOMA IN AYURYOG SCIENCE SEM-2 EXAMINATION

201

**HEALTH SCIENCE
APRIL 2024**

[MAX. MARKS 70]

TIME:-2.30 HOURS]

---

instruction : (1) Each question carries the same marks.
(2) All questions are compulsory.

1. Explain the role of consciousness in mental health. 14
OR
State the type of prayer and explain its varidity.
  2. Explain the types of conflicts in human life with examples. 14
OR
Sahaja pravrtti and use of activity and emotion
  3. Define mental health and state its characteristics. 14
OR
Contribution of meditation to mental health
  4. Explain the amlapitta treatment by giving the principles of yogic treatment. 14
OR
Explain Panchkosh mimansa with example.
  5. write the answers to any seven of following questions. 14
    - (1) Define "mind"
    - (2) Name of panchklesh.
    - (3) what is the function of " APANAPRANA"
    - (4) Name of the chakra having fire element
    - (5) what color is mooladhar chakar ?
    - (6) what is health ?
    - (7) what is the Disease ?
    - (8) explain the self evolution?
    - (9) Name of " SHATTKARMA "
    - (10) what are the couses of " VATRAKTA"
-